Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 44/11
Luxembourg, 10. maj 2011

Mediji in informacije

Sodba v zadevi C-147/08
Jürgen Römer proti Freie und Hansestadt Hamburg

Dodatna pokojnina, ki se izplačuje partnerju v partnerski skupnosti in je nižja od tiste v primeru zakonske zveze, lahko pomeni diskriminacijo zaradi spolne usmerjenosti

To velja, če je partnerstvo pridržano osebam istega spola ter je v pravno in dejansko primerljivem položaju z zakonsko zvezo

Jürgen Römer je od leta 1950 do nastopa njegove nezmožnosti za delo 31. maja 1990 kot upravni delavec delal pri Freie und Hansestadt Hamburg (mesto Hamburg, Nemčija). Od leta 1969 neprekinjeno živi s svojim partnerjem g. U., s katerim je v skladu z nemškim zakonom o registriranem partnerstvu 16. februarja 2001 sklenil registrirano življenjsko skupnost in o tem z dopisom z dne 16. oktobra 2001 obvestil svojega nekdanjega delodajalca.

Pozneje je zahteval, da se njegova dodatna pokojnina preračuna z uporabo ugodnejšega davčnega razreda, ki se uporablja za poročene upravičence. Če bi se za določitev mesečnega zneska njegove pokojnine upošteval ugodnejši davčni razred, bi moral biti ta znesek septembra 2001 večji za 590,87 DEM (302,11 EUR). Z dopisom z dne 10. decembra 2001 je mesto Hamburg zavrnilo uporabo ugodnejšega davčnega razreda za izračun pokojnine z utemeljitvijo, da so do te ugodnosti upravičeni le prejemniki, ki so poročeni in ne živijo trajno ločeno, ter prejemniki, ki imajo pravico do družinskih prejemkov ali drugih, temu ustrezajočih prejemkov.

Ker je J. Römer menil, da ima glede izračuna pokojnine pravico do take obravnave kot poročeni upravičenci, ki ne živijo trajno ločeno, in da ta pravica izhaja iz Direktive 2000/78/ES o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu[1], je pred Arbeitsgericht Hamburg (delovno sodišče v Hamburgu, Nemčija) sprožil spor. To sodišče je Sodišče vprašalo glede razlage splošnih načel in določb prava Unije, ki se nanašajo na diskriminacijo zaradi spolne usmerjenosti pri zaposlovanju in delu.

V današnji sodbi je Sodišče najprej ugotovilo, da se Direktiva 2000/78 uporablja za dodatne pokojnine, kot je ta, ki je obravnavana v tej zadevi.

Potem je opozorilo, prvič, da morata biti za ugotovitev diskriminacije zaradi spolne usmerjenosti obravnavana položaja primerljiva, in sicer konkretno in specifično glede na zadevno dajatev.

V zvezi s tem je Sodišče poudarilo, da je **nemški zakon o registriranem partnerstvu za osebe istega spola uvedel življenjsko partnersko skupnost, pri čemer pa tem osebam ni bila dana možnost sklenitve zakonske zveze**, ki je ostala pridržana osebam različnega spola. Po postopnem približevanju ureditve življenjske partnerske skupnosti in zakonske zveze po mnenju predložitvenega sodišča v nemškem pravnem redu ni več znatne pravne razlike med tema stanovoma. Glavna preostala razlika je namreč v tem, da se za zakonsko zvezo zahteva, da sta zakonca različnega spola, medtem ko se za registrirano partnerstvo zahteva, da sta partnerja istega spola.

[1] Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, str. 16).

V tem primeru pa se za ugodnost pri dodatni pokojnini ne **zahteva** le, **da je upravičenec poročen**, ampak tudi, da ne živi trajno ločeno od svojega zakonca, **saj je cilj te pokojnine, da se zadevni osebi in posredno osebam, ki z njo živijo, zagotovi nadomestni prihodek**. Glede tega je Sodišče poudarilo, da **nemški zakon o registriranem partnerstvu določa, da sta življenjska partnerja dolžna skrbeti drug za drugega, si medsebojno pomagati ter** z delom in s svojim premoženjem **primerno kriti potrebe življenjske skupnosti**, kot velja tudi za zakonca med njunim skupnim življenjem. Zato Sodišče ocenjuje, **da imajo partnerji in zakonci enake obveznosti**. **Položaja sta** torej **primerljiva.**

Sodišče je ugotovilo, drugič, da se glede merila manj ugodne obravnave zaradi spolne usmerjenosti izkaže, da **bi bila pokojnina J. Römerja višja, če bi sklenil zakonsko zvezo, in ne registrirane partnerske skupnosti z moškim**. Poleg tega ugodnost ni vezana niti na dohodke oseb v zakonski zvezi, niti na obstoj otrok, niti na druge dejavnike, kot so tisti v zvezi z ekonomskimi potrebami zakonca. Sodišče je tudi poudarilo, da stan ni vplival na prispevke J. Römerja za pokojnino, saj je moral k pokojnini prispevati po enaki stopnji kot njegovi poročeni sodelavci.

Nazadnje je Sodišče glede učinkov diskriminacije zaradi spolne usmerjenosti po eni strani pojasnilo, da zaradi primarnosti prava Unije posameznik lahko zoper lokalno skupnost uveljavlja pravico do enakega obravnavanja, ne da bi moral čakati, da nacionalni zakonodajalec to določbo uskladi s tem pravom. Po drugi strani pa je navedlo, da **posameznik lahko uveljavlja pravico do enakega obravnavanja šele po izteku roka za prenos navedene direktive**, torej **od 3. decembra 2003**.

OBVESTILO: Predlog za sprejetje predhodne odločbe sodiščem držav članic omogoča, da v okviru sporov, ki jih obravnavajo, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali mu predlagajo, naj odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Celotno besedilo sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Slike predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „Europe by Satellite" ☎ (+32) 2 2964106